

BUITEN

13^e JAARGANG N°. 40.

ZATERDAG 4 OCTOBER 1919.

Foto C. Steenbergh.

KIJKJE TE IJLST.

RECHTS HET HUIS „DE MESSINGKLOPPER” VAN 1669. AANGEKOCHT DOOR DE VEREENIGING „HENDRICK DE KEYSER”. VOLGENS DE ARMVOOGDEN IN HET FRIESCHE STADJE „EEN GEBOUW, DAT DE PLAATS ONTSIERT”.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

KIJKJE TE IJLST, ILLUSTRATIE	BLZ. 463
DE STERRENHEMEL IN OCTOBER, DOOR A. A. N.	„ 464
BROEDERSCHAP (38), DOOR JOHN GALSWORTHY	„ 465
HET VIERWALDSTÄTTER-MEER (SLOT), DOOR A. L., GEÏLLUSTREERD	BLZ. 466—471
DE WOLVEN (VERVOLG), UIT HET ENGELSCHE	BLZ. 468
DE ERVARINGEN VAN EEN KAT, VRIJ NAAR JEROME K. JEROME, DOOR W. H. DE ROOS	„ 470
ARISTOTELES EN PHYLLIS, DOOR F. W. DRIJVER, GEÏLL. HET OUD SLOT GRASBROEK TE BORN (LIMBURG), DOOR A. J. A. FLAMENT, GEÏLLUSTREERD	„ 472
BARBARIJSCHESCHAPEN, UIT HET ENGELSCHE VAN ROBERT HICHENS, DOOR LIES VAN DER AAT	„ 473
DE RUIGE HOEK, HET LANDHUIS VAN ONZE KONINGIN IN DE DUINEN BIJ SCHEVENINGEN, ILLUSTRATIE	„ 474
BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.	

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74-76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beuvelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelijk aan te geven, wat ze voorstellen.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

DE STERRENHEMEL IN OCTOBER.

HET volgende overzicht geeft den stand der sterrebeelden voor 22 uur sterretijd, d. i. omstreeks half negen middelbaren tijd. Men zie het Octoberkaartje in de N. R. Ct.

Zenith: Cassiopeia, Cepheus, Hagedis, Zwaan;
Noorden: Grootte en kleine Beer, Giraffe, Jachthonden, Lynx;
Noordoosten: Tweelingen, Wagenman;
Oosten: Andromeda, Driehoek, Perseus, Ram, Stier, Walvisch;
Zuidoosten: Visschen;
Zuiden: Dolfijn, kleine Paard, Pegasus, Steenbok, Zuidervisch, Waterman;
Zuidwesten: Arend, Pijl, Schild van Sobieski, Schutter, Vos;
Westen: Hercules, Kroon, Lier, Slang, Slangendrager;
Noordwesten: Boötes, Draak.

De Melkweg loopt te half negen van het Noordoosten door het Zenith naar het Zuidwesten. De merkwaardige plekken in Arend en Schutter gaan nu laag staan, maar de zeer heldere groote ovale wolk in den Zwaan is nog uitstekend te zien.

Algol minima zijn waarneembaar: 3 October te 14 uur, 6 October te 10 uur, 9 October te 7 uur, 23 October te 15 uur, 26 October te 12 uur en 29 October te 9 uur.

De ster *R Coronae Borealis* schijnt neiging te vertoonen om zwakker te worden: zij was sinds Februari van dit jaar van de grootte 6.3 of 6.4, maar werd dezer dagen op 7^m geschat.

Mira Ceti — waarover hieronder meer te lezen is — neemt vrij snel in helderheid af, maar is toch nog goed voor het bloote oog zichtbaar.

De Nieuwe Ster in den Arend verandert weinig en is bij afwezigheid van maanlicht nog steeds gemakkelijk in een binocle waarneembaar.

Voor de waarneming van het Zodiakaallicht is October een der gunstigste maanden. Eenige uren na middernacht is gewoonlijk de matte lichtpluim gemakkelijk in de sterrebeelden Leeuw, Kreeft en Tweelingen aan den Oosthemel te vinden, dit jaar echter alleen in het begin der maand en na den zoen, daar het 9 October volle Maan en 16 October Laatste Kwartier is.

Ook voor de waarneming van den Gegenschein leent zich de maand October zeer goed, dit jaar om de maan echter alleen in de tweede helft.

Van 16 tot 22 October zijn er gewoonlijk na middernacht

vrij veel vallende sterren te zien, met een straalpunt in Orion. De tijdsvereffening bereikt omstreeks den 1en November haar kleinste waarde, om vervolgens tot half Februari aldoor toe te nemen. Den 1en October is de zon 10 minuten bij de klok vóór, den 31en al 16 minuten.

De zonnevlekken beschrijven deze maand banen over de schijf, die sterk naar het Zuiden gekromd zijn.

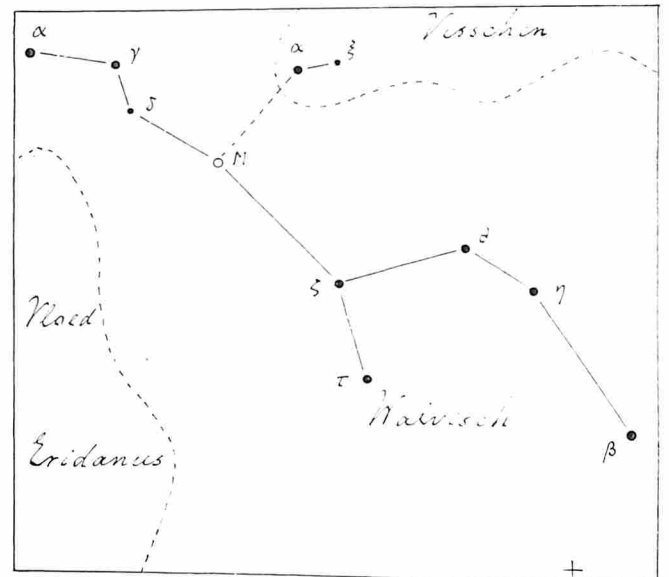
Mercurius is niet waarneembaar.

De vier andere heldere planeten staan alle aan den morgenhemel, en vormen daar een mooie steeds wisselende constellatie. Half October komt *Venus* meer dan drie uur vóór de zon op; *Mars* en *Saturnus* 4 à 4½ uur, *Jupiter* iets meer dan zes uur; deze laatste is dus kort na middernacht al te zien. Den 23en October staan in de vroege morgenuren *Mars* en *Saturnus* in conjunctie, en zijn dan te zamen in het veld van een kijker te zien. *Venus* is een luisterrijke morgenster. Zij bereikt 19 October hare grootste helderheid, maar veel verschil zal men niet beha merken. De middellijn neemt in October van 52" tot 33" af, en de sikkel wordt voller.

De Komeet 1919 B is voor het bloote oog zichtbaar geweest, maar toch geen in het oog vallend object geworden. Zij staat nu al te dicht bij de zon om behoorlijk te worden waargenomen; misschien krijgt over eenige weken het Zuidelijk halfrond een mooie staartster te zien.

DE WALVISCH EN DE BEELDHOEWER.

Het sterrebeeld *Walvisch* (*Cetus*) komt onder den naam *Κῆτος* in den *Almagest* voor. Het is een der grootste van den hemel. De groep der sterren $\alpha\gamma\delta$ verdwijnt in Maart in de avondschemering en duikt in Juli weer uit de ochtendschemering op. Men kan deze groep gemakkelijk aan den hemel vinden door een gelijkzijdigen driehoek, met den top naar het Zuiden, te beschrijven op den verbindingsboog van de Pleiaden met het groepje $\alpha\beta\gamma$ van den Ram als basis. De ster der tweede grootte β ligt juist in het verlengde van den boog, die van α *Andromedae* naar γ *Pegasi* loopt. Ten Zuiden hiervan treft men het vrij onbelangrijke sterrebeeld *Beeldhouwer* (*Sculptor*) aan, dat voluit *Beeldhouwerswerkplaats* (*Apparatus Sculptoris*) heet, en dat door Lacaille werd ingevoerd.

Op de oude sterrenatlassen wordt de Walvisch als een wonderlijk zeemonster afgebeeld, met een opengesperden drakenmuil, twee geduchte voorpooten en een visschenstaart.

De ster der tweede grootte α draagt den Arabischen naam *Menkar*. De ster der derde grootte τ is een der weinige, waarvan men de *parallaxis* heeft kunnen meten, d. i. den hoek, waaronder de ster den straal der aardbaan ziet (Buiten XI No. 44); de waarde is 0.3, en τ Ceti is een der allernaaste sterren; haar afstand bedraagt 700.000 maal den afstand zon-aarde, of ruim 100 biljoen K.M.

Bij den zuidrand der kaart is door een kruisje de Zuidpool van den Melkweg aangegeven. Men vindt hier in de buurt veel, meerendeels kleine, „witte” spiraalnevelds, ofschoon zij lang zoo talrijk niet zijn als bij de galactische Noordpool in het sterrebeeld Hoofdhaar van Berenice (Buiten XII No. 10).

Midden tusschen de beide groepen van den Walvisch ($\alpha\gamma\delta$ en $\tau\zeta\eta\theta$), staat de befaamde veranderlijke ster *Mira Ceti*, 13 Augustus 1596 door David Fabricius het eerst als een hem onbekende rijke plek aan de constellatie van Walvisch en Visschen een heel ander aspect gaf. In 1603 zag Bayer haar, en op zijn sterrenopnieuw gezien, door Holwarda te Franeker, en voortaan een verandering, zoo niet van plaats, dan toch van helderheid, in de van oudsher absoluut onveranderlijk gewaande te Franeker, nam de merkwaardige ster van 1641 tot 1644 waar, haar den naam *Mira Ceti*, de „verwonderlijke in den Walvisch”,

gaf, en verwonderlijk is zij tot op den huidigen dag gebleven. Wel werd reeds in 1667 door Bullialdus vastgesteld, dat de lichtwisseling een periode van 333 dagen heeft (thans houdt men 331 dagen voor de waarschijnlijkste waarde der periode) en allerlei onregelmatigheden biedt, maar daarna is men niet zoo heel veel verder gekomen, al heeft zich het waarnemingsmateriaal begrijpelijkerwijs in twee en een halve eeuw enorm uitgebreid. Mira Ceti behoort tot de zeer duidelijk gekleurde sterren: de kleur is oranje-rood. Haar spectrum is dat van Secchi's type III (klasse M), maar vertoont de merkwaardige bijzonderheid, dat in het maximum van lichtkracht heldere waterstoflijnen optreden, met name $H\gamma$ en $H\delta$, een bijzonderheid overigens, die de ster met de helderste harer vele soortgenooten deelt: er zijn tegenwoordig honderden zoogenaamde *Mira-variabelen* (of langperiodische veranderlijke sterren) bekend. Men is er nog niet in geslaagd, zich een duidelijk beeld van de oorzaken der lichtwisseling te vormen; het eenige, waar alle onderzoekers het over eens zijn, is dat hier, in tegenstelling tot wat men algemeen bij de *Algolsterren* (Buiten XII No. 1) aanneemt en wat velen ook bij de *Cepheiden* (Buiten XI No. 27) onderstellen, niet aan een eenvoudig mechanisch proces gedacht moet worden, maar aan een fysisch-chemisch. De ster wordt kouder; haar levensjaren als lichtgevend hemellicht zijn geteld, en wij zijn in haar lichtwisselingen getuigen van haar doodstrijd. Maar het kan nog millioenen jaren duren, voordat het einde daar is, en de ster een der donkere lichamen wordt, waarvan er zonder eenigen twijfel millioenen de ruimte bevolken.

A. A. N.

BROEDERSCHAP

DOOR JOHN GALSWORTHY.

38)

Uit het Engelsch vertaald door Leny Grondel—Chotzen.

TOEN deze laatste woorden van den zwanenzang wegstierven, beefde en trilde de oude heer en verdween plotseling uit den gezichtskring alsof hij op een stoel was neergevallen. Het modelletje nam zijn plaats aan het open raam in. Toen ze Hilary ontwaarde, schrok ze maar bleef toch roerloos staan, waarbij zij hem vast aankeek. Haar oogen schenen een en al pupil, twee donkere, schitterende ballen in haar gezicht, dat blank als een bloem was. Even ontsteld als het meisje zelf, keek ook Hilary naar haar.

Een stem achter hem zei: „Hoe maakt u het? Ik vond, dat ik mijn auto maar eens aan het werk moest zetten.” Mijnheer Purcey verscheen door het hek, zijn oogen strak gevestigd op het raam, waarbij het meisje stond. „Hoe gaat het uw vrouw?” vroeg hij door.

Dit bezoek, dat hem plotseling tot de werkelijkheid terugriep, maakte Hilary woedend. Hij nam mijnheer Purcey even van top tot teen op en zei: „Willen we naar binnengaan om haar op te zoeken?”

Terwijl zij voortliepen, zei mijnheer Purcey: „Dat is datte... dat modelletje, dat ik in het atelier van uw vrouw eens heb gezien, is het niet? Een aardig kopje!”

Verwoed beet Hilary op zijn lippen.

„Wat voor een leven zou zulk soort meisjes wel leiden? Ik vermoed, dat de meesten onder hen het wel van iets anders dan van hun poseeren moeten hebben, gelooft u ook niet?”

„Ik geloof, dat ze het leven leiden, dat God voor hen heeft weggelegd, evenals wij allen.”

Mijnheer Purcey nam hem even van terzij op. Het leek wel alsof die Dallison hem met een bits antwoord terecht wilde wijzen.

„O ja, juist... Nu maar, ik denk, dat dit meisje een best leventje heeft.” En plotseling zag hij hoe het gezicht van „dat schrijvertje” — zooals hij Hilary later betitelde — een vreemde verandering onderging. In plaats van een vriendelijk, aangenaam mensch werd hij opeens een hatelijk, scherp individu.

„Het schijnt, dat mijn vrouw uit is”, zei Hilary „en ik heb een afspraak gemaakt.”

In zijn verwondering en ergernis barstte Mijnheer Purcey met groote oprechtheid uit: „Het spijt me, dat ik als facheux troisième kwam!” en spoedig daarop snorde zijn auto weg met wel wat overbodig lawaai.

HOOFDSTUK XXXII.

ACHTER BIANCA'S SLUIER.

Maar Bianca was niet uit. Ze was getuige geweest van den langen blik, dien Hilary naar het modelletje had geworpen. Daar ze op dat oogenblik door den glazen gang van haar atelier naar het huis toeging, kon ze natuurlijk niet zien, waarheen die blik gericht was maar zij wist dit even goed alsof zij er zich van had overtuigd. Woedend op zichzelf, dat zij dit juist moest zien, ging ze recht door naar haar slaapkamer en legde zich daar, haar hand aan haar slapen gedrukt, boven op bed neer. Ze was er aan gewend alleen te zijn, een noodzakelijk iets voor naturen als de hare, maar de bittere verlatenheid van dit uur was in staat om zelfs een karakter als het hare tot wanhoop te brengen.

Tenslotte stond ze op en bracht haar kleding en kapsel in orde opdat niemand haar zou kunnen aanzien, dat zij leed. Nadat zij er zich eerst van had vergewist, dat Hilary den tuin had verlaten, verliet zij het huis.

Zij ging naar Hyde Park. Het was Pinksterzondag, een dag,

die door elk beschaafd Londenaar vol afschuw wordt veroordeeld. De heele stad scheen feest te vieren en papieren zakken dwarrelden in den drogen wind op. Overal liepen menschen in slecht passende kleeren rond, menschen van allerlei slag, doodelijk vermoeid, die in deze enkele uren van genot te midden van de eeuwige een-tonigheid van hun werk er niet toe konden besluiten om rust te houden maar door hun hongerend verlangen naar genot de deur werden uitgedreven.

Bianca liep langs een ouden landlooper, die onder een boom in slaap was gevallen. Zijn kleeren hadden al zoo lang dienst moeten doen, dat zij nu in lompen en flarden om hem heen hingen, maar zijn gezicht was vredig en kalm alsof het uit de fijnste was geboetseerd was. Zijn smart, zijn zorgen waren vergeten. Hij vertoefde in het gezegende land van den slaap.

Bianca haastte zich weg van dit beeld van zulk een volkomen vrede. Zij liep op een rij boomen toe, die aan de aandacht van de menigte ontsnapt schenen. Het waren lindeboomen, die nog steeds met hun welriekende bloesems prijkten. Hun takken met lichtgroene, bijna hartvormige bladeren, breidden zich uit als breede strooken. De hoogste en mooiste van de linden, een vroolijke, welgevormde boom, stond daar trillend als een jonge vrouw, die op haar minnaar wacht. Welk genot scheen zij te beloven, wat een verrukkelijke omhelzingen met elk van die geaderde, trillende bladeren! En plotseling omvatte de zon haar, hief haar tot zich op en kuste haar over haar gansche lijf. Zij slaakte een zucht van verrukking alsof haar ziel zoo tot het hart van haar minnaar sprak.

Een dame, in lila gekleed, kwam onder de boomen door naar de plek, waar Bianca zat, en niet ver van haar plaats nemend, sloeg zij onder haar parasol vandaan een vluchtigen blik om haar heen.

Weldra begreep Bianca, wat zij hier zocht. Een jonge man, in het zwart gekleed, met een hoogen hoed op, haastte zich naar haar toe en raakte even haar schouder aan. Beiden gingen zitten, half verscholen door het gebladerte, licht voorovergebogen en speelsch met de punt van hun parasol en stok lijnen in de aarde trekkend. Het geluid van hun zacht gesprek, dat zoo stil en vertrouwelijk werd gevoerd, dat er geen woord verstaanbaar was, verbreedde zich over het grasveld. Stil streek hij over haar hand en arm. Zij behoorden niet tot de Zondagsmensen en hadden klaarblijkelijk dezen dag van allemansplezier uitgekozen om elkaar heimelijk te ontmoeten.

Bianca stond op en haastte zich voort onder de boomen. Zij verliet het park. In de straten zwierf menig gearmd paartje, dat er klaarblijkelijk geen bezwaar tegen had openlijk hun verliefdheid te bekennen. De aanblik hiervan wond haar niet zoo op als van het jonge paartje in het Park. Deze huidjes hier op straat behoorden niet tot haar eigen stand. Maar kort daarop zag zij een jongetje en een meisje, die op den drempel van een huis in slaap waren gevallen, hun wangetjes tegen elkaar aan geleund en hun armen om elkaars middel geslagen. Weer rende ze door. In den loop van haar lange wandeling ging ze ook langs het groote gebouw, dat „Westminster” zoo'n afschuw inboezemde. Bij de poort stond een oud paartje, dat juist op het punt was te scheiden, de een naar de mannen- en de ander naar de vrouwenafdeeling. Hun tandeloze monden waren vast tegen elkaar aan geklemd. „Nou, goedennacht, Moeder!” „Goedennacht, Vader... Slaap lekker. Pas maar goed op jezelf!”

Weer haastte Bianca zich voort.

Het was al over negenen toen ze de Old Square insloeg en met het vreemde, lichamelijke verlangen naar rust — ergens maar niet in haar eigen huis — aan de woning van haar zuster aanbelde.

In een hoek van de lange, lage zitkamer las Stephen in avondkleeren uit het een of ander tijdschrift voor en weifelend richtte Cecilia's blik zich naar de plaats, waar hij zich bevond. In de vensterbank aan den anderen kant van de zaal waren Thyme en Martin in een druk discours gewikkeld. Met korte tusschenpoozen volgden hun vlugge antwoorden elkaar op. Bianca's komst stoorde hen niet in het minst. Hun gezichten schenen duidelijk uit te drukken: „Aan die zouteloze handjes-geverij doen wij niet mee”.

Bianca verzoekt hun met lezen voort te gaan. Stephen gaf hieraan gehoor en ook Cecilia vervolgde haar verontrust onderzoek in de richting van Stephens sokken.

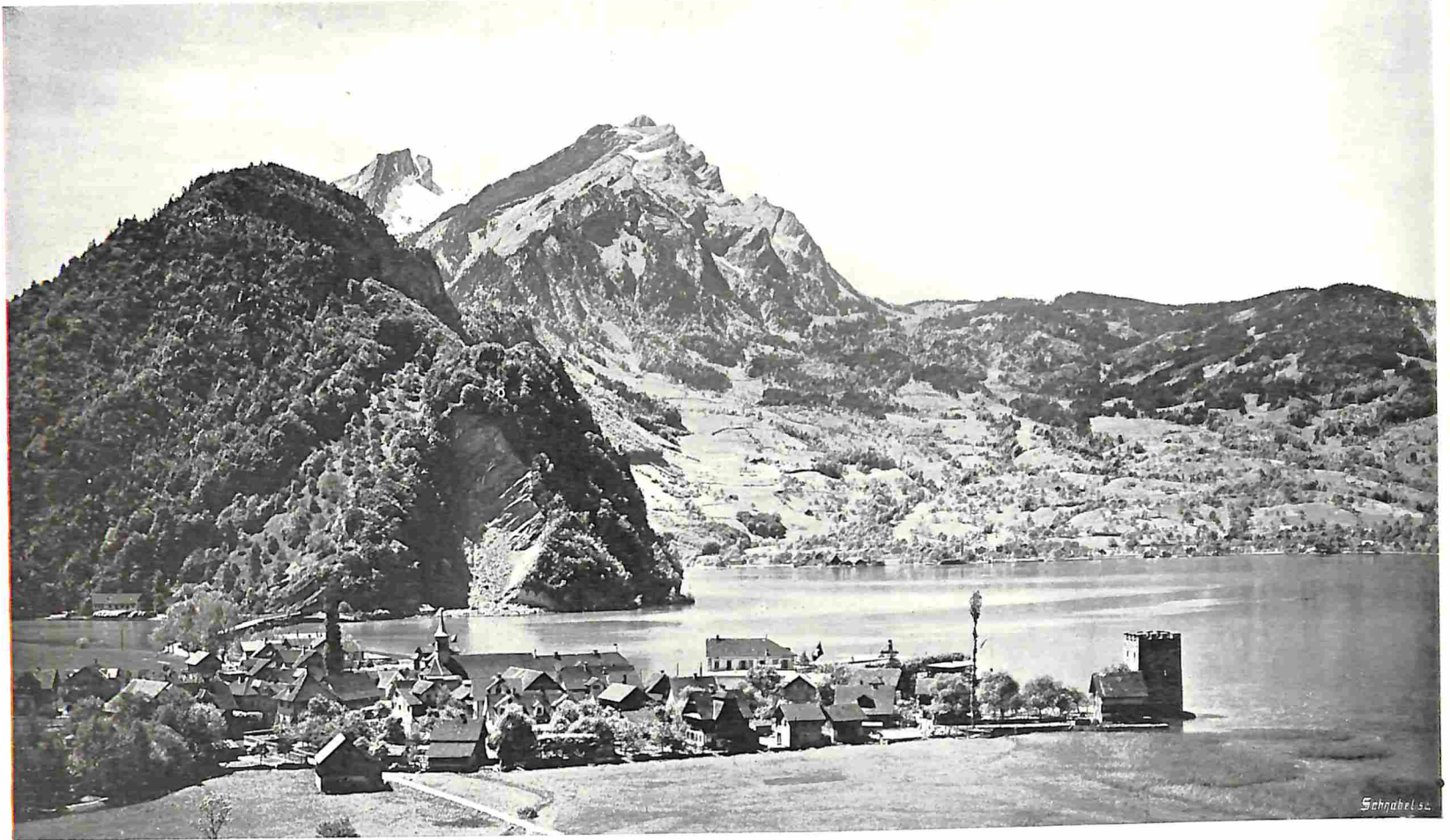
„Wat moet ik doen”, dacht ze wanhopig. „Natuurlijk komt Bianca hier omdat zij zich ongelukkig voelt. Die arme Bi! En die arme Hilary! Het zal alweer om die ellendige geschiedenis gaan”.

Elke klank in Stephens stem overtuigde haar, dat hij bij Bianca's binnenkomst dezelfde gedachte had gekoesterd maar inplaats van de woorden, die hij las, scheen zij uit die klanken te hooren: „Ik sta lijnrecht tegenover haar, lijnrecht... Ze is jouw zuster maar als het niet voor mijn besten Hilary was, zou ik dat schepsel niet in mijn huis dulden...”

Bianca, wier fijngevoeligheid tot in de diepste schuilhoeken doordrong, merkte dadelijk, dat zij hier niet welkom was. Achterover in haar stoel geleund, haar sluijer teruggeslagen, scheen zij aandachtig naar Stephen te luisteren. In werkelijkheid huiverde zij echter bij den aanblik van deze twee paren.

Par... paren... Met uitzondering van haarzelf was niemand alleen. Welken misstap had zij begaan, waarvoor moest zij boeten! Waarom was het porcelein van haar kopje zoo gebarsten, dat niemand er uit kon drinken! Bittere gedachten verwarden haar, bange vragen doorkruisten haar brein.

(Wordt vervolgd)

STANSSTAD EN DE LOPPERBERG. OP DEN ACHTERGROND EENIGE TOPPEN VAN DEN PILATUS.

HET VIERWALDSTÄTTER-MEER.

(Slot).

VAN Stansstad brengt een elektrische tram u in een kwartier door een boomgaardenrijk dal naar Stans, de vriendelijke hoofdplaats van Nidwalden (woonplaats van den Zwitscherschen volksheld Arnold Winkelried, aan wien een monumentale bron en een gedenkteeken herinneren), vanwaar men per tram verder kan gaan naar Engelberg of overstappen kan in de in 1893 geopende „Drahtseilbahn” naar den Stanserhorn, een der drie beroemde uitzichtbergen der streek en zeker ten onrechte de minst bekende van het drietal. Zijn top is niet alleen 100 M. hooger dan de Rigi-Kulm, n.l. 1900 M., maar zijn eigenaardige ligging tusschen de grauwe massa's van den Pilatus, en de sneeuwtoppen van den Titlis, en niet verre van de witte reuzen van het Berner Oberland, die wat verder naar 't zuiden zich aaneenrijen, maakt hem tot den het meest gemakkelijk bereikbaren bergtop der streek die een prachtig uitzicht over de sneeuwbergen schenkt.

Engelberg, zoo gemakkelijk per tram van het meer af bereikbaar, hebben we hierboven ook tot zijn omgeving gerekend. Maar 't zou ons te ver voeren, als we over dit befaamde „Luftkurort” in 't schoone Unterwalderland uitweidden, te meer waar we dan ook de beroemde Brünnig- en St. Gothardbanen een heel eindje zouden moeten berijden; en te liever zwijgen we over Engelberg, omdat wij zelven 't hier ongelukkig troffen, en er bijna niets dan nevel en nog eens nevel zag.

Terug dus naar Stansstad, vanwaar we den zuidwestelijken meer-arm, de z. g. n. „Alpnacher-see” opvaren, een der ondiepste bekkens van het Vierwaldstättermeer (grootste diepte 35 M.) van welks westelijken oever de inham-gebergte (grootste diepte 35 M.) te rijzen. Aan den zuidelijksten inham ligt Alpnachstad, aanvangspunt van den in 1889 aangelegden Pilatus-bahn, een der merkwaardigste bergspoorlijnen der wereld, die u langs huiiveringwekkende afgronden, eenmaal zelfs er over (over de Wolfertschlucht) steil naar boven voert en in vier tunnels de rotsen van een der toppen, den Esel, doorboort. Eén der toppen, want de Pilatus, en dit geeft den berg zulk een woest en somber aanzien, heeft acht of negen grillig gevormde rotstoppen, waarvan de Tomlishorn (2133 M.) de hoogste is. Maar de Esel, slechts 10 M. lager, biedt het schoonste uitzicht; in zijn nabijheid bevinden zich het station en het groote berghotel met zijne dépendances. Van den Esel, die als een toren boven zijn omgeving uitsteekt, zien we weer de wondere bergwereld, de gebergten van 't Berner Oberland waarvan Eiger, Mönch en Jungfrau duidelijk te onderskennen zijn. Van dan hieruit krijgen we een overzicht van het gansche Vierwaldstättermeer in zijn wonderlijke gedaante; heel, heel in de diepte schittert en glanst zijn water. Verder, 't schijnt wel in de vlakke, zien we andere bergmeren. En naar 't westen wordt de blik eerst begrensd door de blauwachtige kammen van het Jura-gebergte. Het panorama dat men van den Pilatus

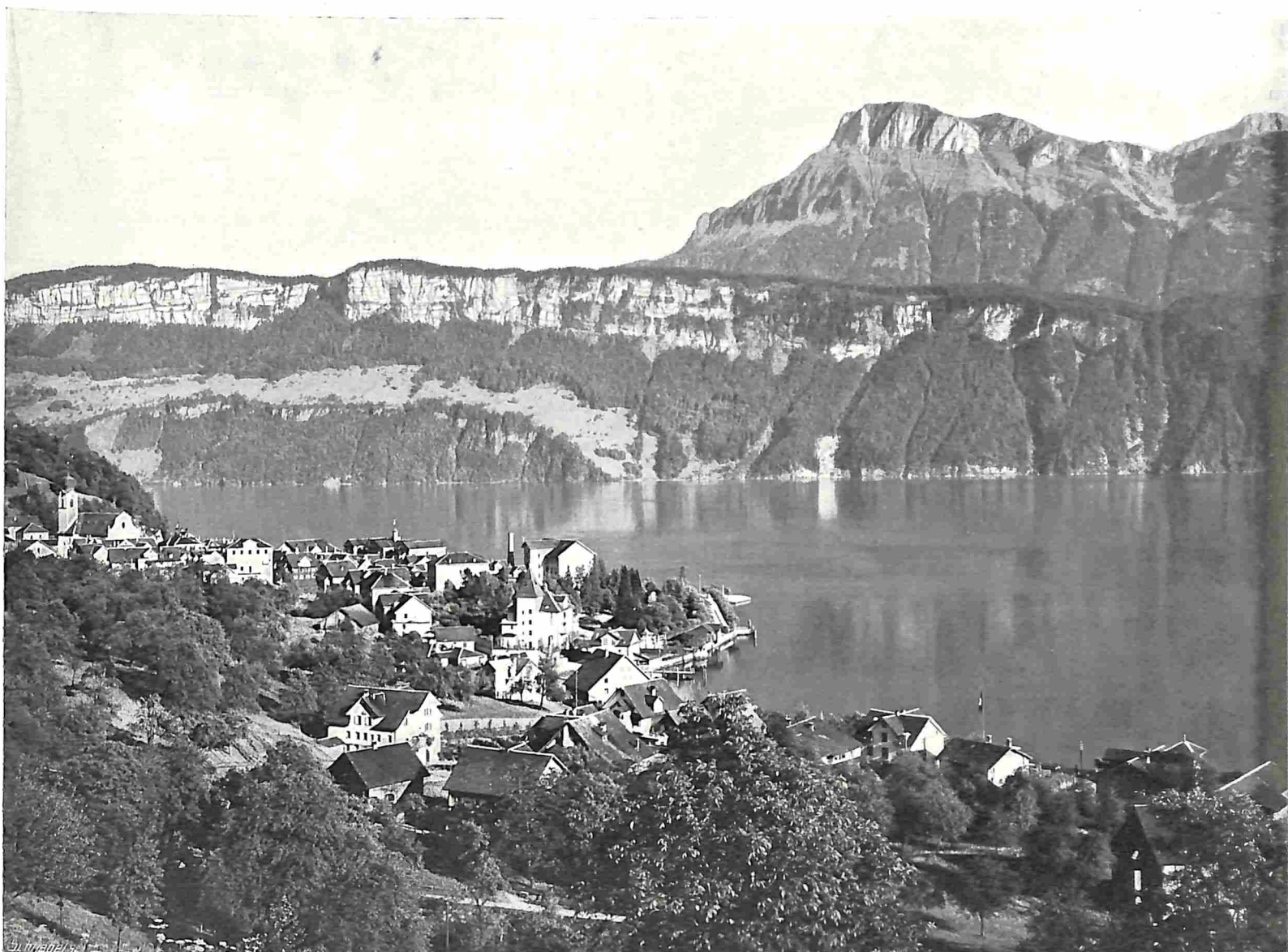
te aanschouwen krijgt, is dermate overweldigend, dat de indruk moeilijk onder woorden gebracht kan worden.

Juist aan de tegenovergestelde zijde, van Luzern af beschouwd, ligt de meerarm van Küssnacht aan de westzijde bespoelt zij een lieflijk en vruchtbaar heuvellandschap, van haar oostelijken oever begint het Rigi-gebergte omhoog te rijzen. Van Küssnacht voert de „Hohle Gasse” u in drie kwartier naar Immensee aan het diepgroene Zuger-meer. In de nabijheid van de plaats waar Tell Gessler gedood zou hebben, is een kapelletje opgericht.

Dezen meerarm weer uitvarend, ligt tegenover ons de Bürgenstock, slechts door de vlakten tusschen Stansstad, Stans en Buochs aan het vasteland verbonden, en daarom van Pilatus of Rigi af gezien wel een bergeilandje lijkend. Weinig bergen aan het Vierwaldstätter-meer zijn zoo beboscht als hij, waarom hij, klein tusschen de reuzen lijkend maar nog altijd meer dan 1100 M. hoog (dit geldt tenminste voor zijn hoogsten top, de Hammetschwand, die met te bereiken is), een vriendelijken, vrouwenwekkenden indruk maakt. Een „Drahtseilbahn” voert van het meer bij het dorpje Kehrsiten naar den Bürgenstock, vanwaar een weg, die langs de steil uit het meer oprijzende rotsen aan den noordkant van den berg is aangelegd, naar den Hammetschwand voert. Het uitzicht op de westelijke meerarmen en de stad Luzern, minder wijd natuurlijk dan van hoogere bergtoppen, is weer een genot op zich zelve.

In noordoostelijke richting ziet men tegen de bergmassa's van den Rigi op, en het meer daartusschen, het bekken van Weggis, heeft er al een heel ander karakter door gekregen.

Wat verderop ligt Aitznau, en van hier voert de oudste bergbaan van Zwitserland (aangelegd van 1869—'72) naar den hoogsten top van den Rigi, den Rigi-Kulm (1800 M.). De Rigi is een Bürgenstock in 't groot, een eilandgebergte op zich zelf, omgeven door drie meren (het Vierwaldstättermeer, het Zugermeer en het kleine meer van Lowerz) die slechts door dalen of laagvlakten van elkaar gescheiden zijn; eenigszins een berg dus — van verre voorstelt. Het behoeft natuurlijk geen betoog, dat bij een nadere bezichtiging die berg weer ravijnen, dalen en verschillende toppen blijkt te bezitten. Ook meer dan één spoorlijn. Want behalve de reeds genoemde bergbaan van Vitznau naar den hoogsten top is er waar een derde lijn naar het Zugermeer naar Rigi-Kulm, van top van het Rigi-gebergte, die een in veel opzichten even mooi uitzicht biedt als de hoogste. Het uitzicht van den Rigi is, schoon van de vrije ligging van het gebergte, onvergelykelyk land van centraal-Zwitserland, daarachter grauw, de bergen van der Alpenreuzen. En tusschen al dat warme groen der bosschen,

GERSAU AAN HET VIERWALDSTÄTTERMEER.

het lichtere der bergweiden en de stralende blankheid der sneeuwbergen liggen een veertiental meren, kleine en groote, te droomen. Men bezoekt den berg dan ook voornamelijk om het uitzicht; hij zelf biedt overigens geen buitengewoon natuurschoon. Van den tocht te voet, dien wij van den top naar beneden maakten, herinneren wij ons weinig meer dan een steenachtig pad, verrukkelijke vergezichten en kijkjes zoo nu en dan op het Vierwaldstättermeer, en pijnlijke gewaarwordingen in de knieën tengevolge van het snelle dalen, waarvan vooral een onzer reisgenooten last had.

Niet ver van Vitznau liggen de twee reeds genoemde „Nasen”, tusschen welke de boot u brengt in het mooie meergedeelte, waaraan — aan den zuidelijken oever — de dorpen Buochs en Beckenried liggen. Aan de overzijde is Gersau gelegen, aan den voet van den Rigi-Scheidegg, door rotsen half omgeven, een groot dorp met een mooie kerk. Steeds grootscher is hier allengs de omgeving van het meer geworden: aan de noordzijde de hooge Righellingen, terwijl aan de zuidzijde bergtoppen als de Buochserhorn al niet minder hoog zijn.

Dan wordt het meer smaller, voor ons opent zich het dal „wo jetzt die Muotta zwischen Wiesen rinnt” en waarin we, flauwtjes, hoogerop, de huizen van Schwyz zien schemeren, en daarachter, het geheele landschap een „wild-romantisch” aanzien gevend, rijzen de kale rotstoppen van de groote en kleine Mythen op. Nog iets verder gevaren, zien we ook Brunnen liggen. Eerst liggen we nog te Treib aan, een merkwaardige oude houten herberg aan den voet van den Seelisberg en dan Brunnen naderend, de havenplaats van het kanton Schwyz, „wo die Kaufmannschiffe landen”, opent zich rechts plotseling de zuidelijkste zeegolf, het Urnermeer, voor ons oog.

Dat Urnermeer, omsloten door rotsachtige oevers en hooge, vaak woest-uitziende bergen, is wel het meest grootsche gedeelte van het Vierwaldstättermeer. En hier ook speelt het grootste gedeelte van de Tells-geschiedenis.

Reeds de invaart is overweldigend. Links, voorbij Brunnen, Axenstein en Axenfels en de groene „Matten” bij Morschach, daarachter de twee Mythen-rotskegels; aan de overzijde van het hier zeer smalle meer de reeds genoemde Mythen- of Schillerstein, Seelisberg en Sonnenberg, aan welks voet de Rütli ligt, een boomrijke bergweide, eigendom van den Zwitserschen Bondsstaat, waar 7 Novemder 1307 Walther Fürst uit Uri, Werner Stauffacher uit Schwyz en Arnold Anderhalden uit Unterwalden den plechtigen eed zouden gezworen hebben hun land van het Oostenrijksche juk te bevrijden.

Links am See, wenn man
Nach Brunnen fährt, dem Mythenstein grad über,
Liegt eine Matte heimlich im Gehölz,
Das Rütli heisst sie bei dem Volk der Hirten,
Weil dort die Waldung ausgereutet ward.
Dort ists, wo unsre Landmark und die Eure
Zusammengrenzen.....

De Rütli! Wie denkt bij 't hooren van dien naam niet aan het ontstaan der Zwitsersche vrijheid, zooals de dichter ons die heeft voorgesteld, aan dien bekenden eed:

— Wir wollen sein ein einzig Volk von Brüdern,
In keiner Not uns kennen und Gefahr,
— Wir wollen frei sein, wie die Väter waren,
Eher den Tod, als in der Knechtschaft leben,
— Wir wollen trauen auf den höchsten Gott
Und uns nicht fürchten vor der Macht der Menschen.

Die woorden konden ruim een eeuw geleden nog een diepen indruk maken, niet 't minst op het Duitsche volk, dat er door herinnerd werd aan de vernedering en verbrekking van het Duitsche Rijk. Maar thans?

Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit
Und neues Leben blüht aus den Ruinen.

Nu de officieële despoten zijn afgeschafte en getracht wordt, gebrekkelijc wel is waar en niet steeds met succes, onderdrukking van volkeren te voorkomen; nu velen het „heilig ideaal” van verplettering van het „kapitalisme” nastreven, niet aan de menschen maar aan een maatschappelijk stelsel het wijtend, dat het hier op aarde voor velen dikwijls een hel is, die een paradijs kon zijn als... alles anders was, nu voor vele anderen een hoog loon het hoogste ideaal is, zijn er thans nog volkeren, voor wie een vrijheid, als in Tell's en... Schillers dagen, tot de heiligste goederen behoort? We gelooven van wel, al zijn de volkeren er zich misschien minder bewust van geworden. En hebben juist niet de laatste jaren geleerd dat het streven van enkelen, om de meerderheid hun wil op te leggen, niet de wereld uit is met de gekroonde despoten, maar nog leeft en waarschijnlijk leven zal, zoolang de menschen niet grondig, en niet alleen uiterlijk, verbeterd zijn? Zoolang er dwang is, zal er vrijheidsliefde zijn, en zal de eed op den Rütli tot ons hart spreken.

Aan de overzijde van het meer rijzen hooge gebergten op, tegenover den Rütli de Frohnalpstock en meer zuidelijk de keten van den Rossstock, welke met den Axenberg een aanvang neemt. Aan den voet van dezen berg ligt de zoogenaamde

Tellsplatte, de in het meer vooruitspringende rotsachtige plek, waar Tell uit Gessler's schip gesprongen zou zijn. Jammer dat deze plek totaal bedorven is door een ongelukkige uiting van Tellsvereering: het platte vooruitspringende rotsblok is verdwenen en vervangen door een kapelletje, de Tellskapelle met platform, en in de onmiddellijke nabijheid is een aanlegplaats der stoombooten.... Het valt hier moeilijk terug te denken aan de tijden van Gessler en Tell, al heeft Dr. Stüchelberg al het mogelijke gedaan den bezoeker te helpen, door op de wanden der kapel in kleurige schilderingen vier episoden der Tellsgeschiedenis in beeld te brengen. (De eed op den Rütli; Tells appelschot; Tell's sprong uit Gessler's schip; Gessler's dood).

Zeer dicht langs dezen oever van het meer, meestal door tunnels, maar op eenige plaatsen zichtbaar, loopt de Gotthardbahn. En soms er boven, soms er beneden, somtijds hoog boven het meer langs den rotsigen oever, dan weer met een tunnel een vooruitspringende rots doorborend, loopt hier ook, drie uren lang, van Brunnen naar Flüelen, de beroemde Axenstrasse, aangelegd in de jaren 1863 en 1864, en toen — 't was vóór den tijd der bergsporen — als een wonder der techniek geldend, en nu nog beroemd om de heerlijke gezichten die deze rotsweg op het Urnermeer te aanschouwen geeft en die vooral onvergeetlijk zijn waar ze gezien worden van een duisteren tunnel uit, zooals door de rotsvensters van den tunnel door den Axeneck (zie de afbeelding op blz. 471) even voorbij de Tellsplatte. Tusschen deze en het dorpje Flüelen is de Axenstrasse wel het schoonst.

Dat Flüelen is, zooals het daar ligt aan den zuidpunt van het meer, waar de rotsen wijken en het Reussdal zich opent, van een ongemeene bekoorlijkheid; de plaat op de volgende bladzijde geeft den juisten indruk er van weer. Een kwartiertje hooger in 't dal ligt Altorf, de hoofdstad van 't kanton Uri, waar volgens 't verhaal Gessler zijn burcht liet bouwen, zijn hoed eer liet bewijzen, en Tell dwong den appel van 't hoofd van zijn zoon te schieten; twee bronnen geven de plaats aan, waar Wilhelm en Walther bij die gebeurtenis gestaan hebben. Gelukkig heeft men er niet twee kapellen opgericht. Maar weer wél geschiedde dat in het nabijgelegen Bürglen, ter plaatse waar Tell's huis moet gestaan hebben.

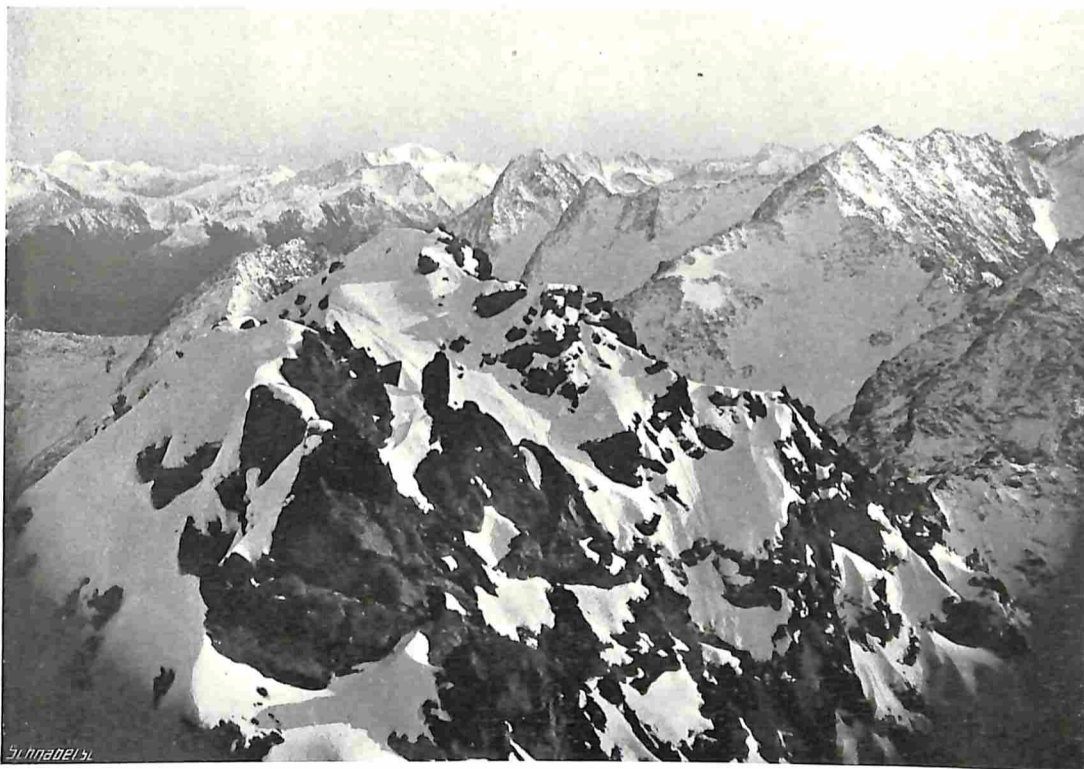
Te Altorf is nog een Tell-monument, werk van den Zwitserschen beeldhouwer R. Kissling en in 1895 opgericht, voorstellende Tell, stoere figuur met den armoog over den schouder, en zijn zootje. Naast de beeldgroep de bekende woorden:

Erzählen wird man von dem Schützen Tell,
Solang die Bergen stehn auf ihrem Grunde.

En op den muur er achter een geschilderde voorstelling van het Zwitsersche berglandschap, dat in de onmiddellijke nabijheid zich in zijn wèrkelijke grootsheid vertoont. Vond men het monument wat kleintjes om het hiértegen te laten afsteken en gaf men daarom de voorkeur aan een copie?

Van Altorf voert de Gotthardbahn verder naar 't Zuiden, naar een streek van wereldberoemde schoonheid: Maderanertal, Göschenen, Teufelsbrücke, Andermatt, Furkapass, Rhonegletscher, Val Tremona, Airolo, het zijn namen die voor den toerist boekdeelen spreken. Maar wel verre van die deelen te vullen, willen wij, met deze laatste natuurpracht voor oogen, dit artikel eindigen, dat de pracht van de „Kleinodiënschrank der Schönheit" zooals het Vierwaldstättermeer wel eens is genoemd, naar wij hopen voor velen weder helder voor oogen heeft gesteld en vele anderen moge hebben opgewekt ze te léeren kennen.

A. L.

DE TOPPEN VAN DEN PILATUS IN DEN WINTER.

DE WOLVEN.

(Vervolg).

„FROG was de sterkste hond van den troep", zei Barend eindelijk.
„En hij was nog zoo gek niet", zei Hendrik.
„Dat was het tweede grafschrift in twee dagen.

Somber en stil ontbeten zij en de vier overblijvende honden werden voor de slede gespannen. De dag was een herhaling van den vorigen dag. De mannen zwoegden sprakeloos over den bevroren grond. De stilte was onverbroken behalve door de kreten hunner vervolgers, die ongezien achter hen aan kwamen. Met het vallen van de duisternis op den middag klonken de kreten meer in de nabijheid volgens gewoonte, de honden waren opgewonden en bevreesd en kregen zulke schokken van angst, dat zij de leidsels verwarden, wat den moed der beide mannen deed zinken.

„Dat zal jullie wat stil maken", zei Barend dien avond, nadat hij de dieren uitgespannen had.

Hendrik kwam kijken en zag, dat Barend de honden niet alleen had vastgebonden, maar ze ook op Indiaansche wijze aan stokken had vastgemaakt. Om den hals van elken hond had hij een leeren riem gebonden en daaraan een dikken stok. Het uiteinde van den stok zat aan een paal die in den grond was vastgemaakt. Zoo zaten zij stevig vast.

Hendrik knikte goedkeurend.

„Dat is het eenige, dat Eénoor zou vasthouden", zei hij. „Dan zijn ze er morgen ochtend nog allemaal".

„Ik wed, dat zij er zijn", zei Barend, „als er een weg is, dan doe ik het zonder koffie".

„Zij weten bepaald dat we niets hebben om te schieten", zei Hendrik bij bedtijd, naar den gloeienden cirkel wijzend, „als wij flink op ze konden schieten, dan gingen zij wel heen. Zij komen iederen nacht dichterbij. Kijk eens, zag je dien wolf?"

Een poos amuseerden de beide mannen zich met naar de dieren te kijken.

Als men lang keek naar een punt, waar twee oogen in de duisternis glinsterden, nam de vorm van het dier langzamerhand een gestalte aan en was het zelfs mogelijk de beweging van die gestalten te onderscheiden.

Een geluid, dat de honden maakten, trok hun aandacht. Eénoor uitte snelle zachte kreten en trok aan zijn stok in de duisternis, terwijl hij nu en dan wanhopige pogingen deed om den leeren riem door te knagen.

„Kijk eens, Barend", fluisterde Hendrik.

In het volle licht van het vuur met een steelsche, sluipende beweging gleeed een hondachtig dier. Het bewoog zich half wantrouwend en stoutmoedig vooruit, keek naar de mannen, maar hield zijn aandacht op de honden gevestigd. Eénoor rukte aan zijn stok en wilde absoluut naar den indringer toe; hij jankte van verlangen.

„Die gek van een Eénoor schijnt niet bang te zijn", zei Barend zachtjes.

„Het is een wolvin", fluisterde Hendrik, „nu begrijp ik het van Fatty en Frog. Zij is de lokvogel voor de bende. Zij lokt den hond weg en dan valt de troep op hem aan en eet hem op".

Het vuur knetterde. Een brandend blok viel met luid geraas neer en op het geluid daarvan sprong het vreemde dier weer weg in de duisternis.

„Hendrik, ik denk...." zei Barend.

„Wat denk je?"

„Ik denk dat die het was dien ik met den knuppel afgeranseld heb".

„Dat zal wel zoo zijn", zei Hendrik.

„De familiariteit van dat beest met kampvuren is onzedelijk", zei Barend.

„Een wolf, die zoo slim is dat hij op voertijd bij de honden komt, heeft dat meer gedaan", zei Hendrik.

„Ol Villan had een hond, die met de wolven wegliep", zei Barend, „en ik schoot hem nog dood onder een toep wolven. Ol Villan huilde als een kind. Hij had hem in geen drie jaar gezien, zei hij, die was al dien tijd bij de wolven geweest".

„Ik geloof dat die wolf een hond is, die al dikwijls visch uit de handen van menschen gegeten heeft".

„Als ik het betippen kan, zal ik dien wolf die een hond is eens bij de kladden nemen", zei Barend. „Wij willen geen dieren meer kwijt".

„Maar je hebt nog maar drie patronen", zei Hendrik.

's Morgens vernieuwde Hendrik het vuur en maakte het ontbijt klaar, terwijl zijn kameraad lag te snorken.

„Je sliep zoo vast", zei Hendrik, toen hij hem voor 't ontbijt uit bed haalde. „Ik had het hart niet om je wakker te maken".

Barend begon slaperig te eten. Hij zag

HET DORPJE FLÜELEN AAN DE ZUIDELIJKSTE PUNT VAN HET VIERWALDSTÄTTERMEER.

dat zijn koffiekop leeg was en stond op om de koffiekop te krijgen, maar die stond zoo ver en naast Hendrik.

„Zeg Hendrik”, zei hij zachtjes, „je vergeet iets”.

Hendrik keek aandachtig rond en schudde het hoofd. Toen hield Barend het ledige kopje op.

„Jij krijgt geen koffie”, zei Hendrik.

„Omgevallen?” vroeg Barend.

„Neen”.

„Bang dat het mij kwaad zal doen?”

„Neen”.

Barend werd rood van kwaadheid.

„Wat is er dan?” vroeg hij.

„Spanker is weg”, antwoordde Hendrik.

Zonder haast, als iemand die gelaten het ongeluk verdraagt, keerde Barend het hoofd om en telde de honden.

„Hoe kwam het?” vroeg hij.

Hendrik haalde de schouders op: „Ik weet het niet; of Eénoor moet hem losgeknaagd hebben, dat kon hij zelf niet doen, door het stuk hout”.

„Dat zal wel, hij zal Spanker losgeknaagd hebben”, zei Barend.

„Nu, Spanker is nu op en zit zeker in de magen van twintig wolven”, was het grafschrift van Hendrik op dezen verloren hond.

„Wil je koffie, Barend?”

Barend schudde het hoofd.

„Kom, één kop vol”, zei Hendrik.

Barend schoof zijn kop weg.

„Neen, ik zei dat ik geen koffie zou drinken, als er een hond weg was en ik doe het ook niet”, zei hij.

„Het is heerlijke koffie”, zei Hendrik.

Maar Barend was koppig en at een droog ontbijt, terwijl hij verwenschingen tegen Eénoor mompelde voor den streek, dien hij uitgehaald had.

„Ik bind ze van avond een heel eind van elkander vast”, zei Barend, toen zij op weg gingen.

Zij hadden nauwelijks 100 M. afgelegd, toen Hendrik, die vooruit liep, zich neerboog en iets oprapte, waartegen hij met zijn sneeuwschoen gestooten had. Het was donker en hij kon het niet zien, maar hij herkende het bij de aanraking. Hij wierp het terug, zoodat het tegen de slede aanviel en terugsliep tegen Barend's sneeuwschoenen.

„Misschien heb je dien nog wel nodig”, zei Hendrik.

Barend uitte een kreet. Het was alles, wat van Spanker overgebleven was — de stok, waarmede hij vastgebonden had gezeten.

„Ze hebben hem met huid en haar opgevreten”, zei Barend, „de stok is zoo schoon als iets, zelfs het leer hebben zij er afgevreten, ze zijn uitgehongerd, Hendrik, en ze eten jou op, voor wij thuis zijn.”

Hendrik lachte uitdagend.

„Ik ben nog nooit zoo door wolven nagezeten, maar ik heb wel wat ergers beleefd en ik ben er goed van af gekomen. Er is heel wat meer nodig dan een handvol van die verwenschte schepsels om ons er onder te krijgen, Barend”.

„Dat weet ik nog niet”, mompelde Barend.

„Nu, dat zul je dan weten, als wij te Mc. Gurry zijn!”

„Ik heb er niet veel hoop op”, hield Barend vol.

„Jij hebt het aan je maag”, zei Hendrik, „en de koorts, je moest maar wat kinine nemen”.

Barend gromde en verviel toen weer in stilzwijgen. De dag ver-

liep als de vorige. Het licht kwam om 9 uur. Om 12 uur werd de zuidelijke horizon verwarmd door de onzichtbare zon en toen begon de koude, grauwe achtermiddag, die over een drie uren in nacht zou overgaan.

Het was net na de vergeefsche poging van de zon om te verschijnen, dat Barend het geweer onder de sledebedekking vandaan haalde en zei:

„Ga jij maar recht door, Hendrik, dan ga ik eens kijken”.

„Blijf maar liever bij de slede”, zei zijn metgezel. „Je hebt maar drie patronen en je weet nooit, wat er gebeuren kan”.

„Wie is er nu bang?” vroeg Barend triomfantelijk.

Hendrik antwoordde niet, maar zwoegde alleen voort, ofschoon hij dikwijls angstige blikken wierp naar de grauwe half duistere ruimte, waarin zijn metgezel verdwenen was. Een uur later was Barend langs een korter pad weer bij hem.

„Zij zijn verstrooid en loopen ver af”, zei hij, „maar zij blijven met ons gelijk en zoeken onder de hand voedsel. Ze zijn van ons zeker, maar zij weten, dat ze hun tijd moeten afwachten en in dien tusschentijd eten ze al het voer op, dat zij krijgen kunnen”.

„Je meent, dat zij denken, dat zij zeker van ons zijn”, zei Hendrik.

Maar Barend antwoordde daarop niet.

„Ik heb er eenige gezien”, zei hij, „erg mager, of zij in weken niets gehad hadden. Zeker niets dan Fatty, Frog en Spanker en er zijn er zooveel, dat het wel niet veel zal geholpen hebben. Je kunt hun ribben tellen en hun maag zit tegen hun ruggegraat gedrukt. Zij zijn razend, daar kun je van op aan”.

Een paar minuten later deed Hendrik een waarschuwend fluiten hooren. Barend keerde zich om en keek en hield toen de honden tegen. Achter hen, langs de laatste kromming en duidelijk te zien, draafde een wollige, ruige gestalte. Zijn neus was op het spoor en hij draafde snel en licht. Stonden zij stil, dan hij ook; hij wierp dan den kop omhoog en snoof met wijde neusgaten den reuk van hun spoor op.

„Dat is de wolvin”, zei Barend.

De honden waren in de sneeuw gaan liggen en hij liep langs hen naar zijn kameraad in de slede toe. Samen keken zij naar het vreemde dier, dat hen nu al dagen lang vervolgde en reeds de helft van hun honden had doen verdwijnen.

Na een grondig onderzoek, draafde het dier nog een eind vooruit. Dit herhaalde het telkens, tot het nog op een 100 M. afstands was. Toen bleef het met opgeheven kop onder de boomen staan en keek naar de mannen met een hongerigen blik als een hond, maar met wreede, koude oogen.

Hij was groot voor een wolf, behoorde blijkbaar tot een der grootste soorten.

„Hij is wel twee en een halve voet tot de schouders”, zei Hendrik, „ik wed, dat hij wel 5 voet lang is”.

„Een vreemde kleur voor een wolf”, zei Barend, „nooit heb ik nog een rooden wolf gezien, hij is zoo rood als kaneel”.

Het dier was stellig zoo rood niet, het had de echte wolfshuid. De overheerschende kleur daarvan was grijs, overtoegen met een flauwen roodachtigen gloed, die kwam en verdween net als een visioen, nu grijs en dan weer roodachtig.

„Hij ziet er uit als een ruige wolfshond”, zei Barend, „zoo kwispelt hij nog met zijn staart”.

„Hier”, riep hij, „hier zeg ik”.

„Hij is bang van je”, zei Hendrik lachend.

Barend maakte een dreigend handgebaar en schreeuwde hard, maar het dier toonde geen vrees. Het eenige gevolg was, dat het meer op zijn hoede scheen te zijn.

Het keek hen nog steeds met zijn wreede koude oogen aan. Zij waren vleesch en hij had honger en als hij gedurfd had, dan zou hij ze verslonden hebben.

„Hoor eens, Hendrik”, zei Barend, „wij hebben drie patronen, maar wij kunnen hem niet missen. Hij heeft drie honden verslonden. Wat zeg jij er van?”

Hendrik knikte toestemmend. Barend nam het geweer op en legde het op zijn schouder, maar de wolvin sprong terzijde tusschen de boomen en verdween.

De twee mannen keken elkander aan. Hendrik floot veelbetekenend.

„Ik had het wel kunnen denken”, zei Barend, toen hij het geweer op zijn plaats legde. „Een wolf, die genoeg weet om met honden te komen eten, weet ook wel van geweren. Ik zeg je, Hendrik, dat beest is de schuld van alles. Wij zouden nu nog zes honden hebben, in plaats van drie, als het niet om hem was. 't Is een wolvin en ze zorgt wel zich niet dood te laten schieten, maar ik zal op haar loeren, zoo waar mijn naam Barend is”.

„Je hoeft er niet ver voor te loopen”, zei zijn kameraad, „als die bende op je aanspringt, heb je aan je drie patronen niets. De beesten zijn uitgehongerd en als zij eenmaal komen, dan pakken ze jou, Barend”.

Zij kampeerden dien avond vroeg. Drie honden konden de slede niet zoo ver trekken als zes en zij toonden onmiskenbare teekenen van vermoeienis. De mannen gingen vroeg rusten, nadat Barend eerst gezorgd had dat de honden op een afstand van elkaar vastgebonden waren.

Maar de wolven werden stoutmoediger en de mannen werden meer dan eens uit hun slaap gewekt. Zoo dicht bij kwamen de wolven, dat de honden wild van angst werden en men moest telkens het vuur bijwerpen om de roofdieren op een veiligen afstand te houden.

„Ik heb wel eens van matrozen gehoord, dat de haaien wel schepen volgen”, merkte Barend op, toen hij weer onder de dekens kroop, nadat hij het vuur bijgevoerd had. „Nu, die wolven zijn landhaaien. Zij weten hun zaakje heel goed en zij houden ons spoor voortdurend. Zij krijgen ons vast, Hendrik”.

„Zij hebben jou al half als je zoo praat”, zei Hendrik, „jij bent al half opgegeten naar wat je zegt”.

„Beter menschen dan jij en ik zijn door ze verslonden”, antwoordde Barend.

„Zwijg toch, je maakt me zoo moe”.

Hendrik rolde weer op zijn zijde, maar Barend werd niet kwaad, ofschoon hij anders zoo gauw driftig was. Daar dacht Hendrik lang over na voor hij in slaap viel. Hij dacht nog: „Barend is erg terneergeslagen, ik moet hem morgen wat opvroolijken”.

(Slot volgt).

De ervaringen van een kat.

BIJ mijn vrienden hielden ze er een grooten zwarten kat op na, dien zij van jongsaf hadden opgevoed en van wien zij hielden op de hun eigen onaanstellerige manier, zonder dat die genegenheid nu bepaald tot hartstocht oversloeg. Op zekeren dag kwam er een oude vrijster bij hen in de buurt wonen, die een poes onder haar hoede had en de twee katten hadden weldra een rendez-vous op den tuinafstand. „Wat soort van kostmensen heb jij, zeg?” vroeg de kat. „O! wel aardige lui!” was het antwoord. „Nette menschen?” „Ja, hoor, dat gaat wel”. „Nogal gewillig voor je? Passen ze je goed op en zoo?” „O, ja, dat gaat best. Ik heb niet over hen te klagen”. „En wat krijg je al zoo te eten?” „Och, de gewone kost, hè, botjes en kluijfs en nu en dan voor de afwisseling hondenbeschuit”. „Botjes en hondenbeschuit. Eet jij dan bötjes?” „Als ik ze krijgen kan, natuurlijk! Wat zou dat?” „Goeie genade, botjes en hondenbeschuit! Krijg je nooit eens een kuiken of een sardientje of een lamsboutje?” „Kuikens! Sardientjes! Waar heb je het toch over? Wat zijn dat, sardientjes?” „Wat sardientjes zijn! Maar mijn lieve kind, (zoo noemde de oude

dame altijd heeren-katers, jonger dan zij), wat wordt jij bij die menschen schandelijk behandeld! Kom eens dicht bij me zitten en zeg me eens, waar moet jij slapen?” „Op den grond”. „Dat dacht ik wel en je krijgt zeker water en melk om te drinken, niet?” „Ja, ik wel en je krijgt zeker water en melk om te voorstellen. Jij moet de melk is wel wat erg dun”. „Dat kan ik me voorstellen. Jij moet zoo gauw mogelijk bij die menschen vandaan, liefje!” „Maar waar moet ik dan naar toe gaan?” „Dat doet er niet toe”. „Maar voor je wil me op willen nemen”. „Iedereen, als je maar op de goede manier te werk gaat. Raad eens hoe vaak ik wel van kosthuis ben veranderd? Zeven keer! — en telkens kreeg ik het beter. Weet je waar ik het levenslicht zag? In een varkenshok! Wij waren met ons drieën, moeder, ik en mijn kleine broertje. Moeder liet ons iederen avond alleen en kwam gewoonlijk pas terug als het licht begon te worden. Op zekeren morgen echter bleef ze weg. Wij zaten al maar te wachten op haar, maar de dag ging om en zij keerde niet terug, we kregen hoe langer hoe meer honger en tenslotte gingen wij naast elkander liggen en hielden ons in slaap. 's Avonds gingen wij haar aankomen, door een kiertje van het schot: zij kroop uiterst langzaam, haar lijf haast tegen den grond. Wij riepen haar aan en zij antwoordde met een zacht mauwen, zonder echter haar pas te verhaasten. Zij kroop het hok binnen en legde zich neer, terwijl wij, stervend van honger, ons aan haar borst vleiden en zoo langen tijd bij haar bleven. Zij likte ons liefdevol. Aan haar borst viel ik in slaap, maar in den nacht werd ik wakker van de kou. Ik kroop dicht bij haar, maar dat maakte mij nog kouder. Zij was heelemaal nat, een donkere vloeistof sijpelde uit haar zij. Toen wist ik nog niet wat het was, dat heb ik later pas geleerd. Ik was toen nauwelijks vier weken oud en moest van dien dag af voor mij zelf zorgen; dat is nu eenmaal ons lot in de wereld, mijn lieve kind. Een tijdlang bleef ik met mijn broertje in dat varkenshok, dat was een harde strijd om het bestaan voor twee kindertjes als wij,

maar wij kwamen er doorheen. Na verloop van drie maanden zag ik eens, wat verder van huis gewandeld dan gewoonlijk, een landhuisje in de velden staan. Het zag er gezellig uit en ik wipte er binnen; ik heb altijd veel tegenwoordigheid van geest gehad. Er waren een stuk of wat kinderen aan het spelen bij het haardvuur; zij verwelkomden mij en maakten veel werk van me. Dat was voor mij iets buitengewoons; ik besloot er te blijven. Het huisje leek mij een paleis, toentertijd. Misschien was ik er wel zoo over blijven denken als ik niet eens op een goeden dag een ver-

trek achter een winkel in de gaten had gekregen, waar een karpel op den vloer en een kleedje voor den haard lag. Dat was voor mij een ongekende weldo. Ik vatte het plan op, mij daar te vestigen en zoo geschiedde”. „Hoe speelde je dat klaar?” vroeg de kater, die belang begon te stellen in de geschiedenis.

„Eenvoudig door er binnen te loopen en te gaan zitten. Mijn lieve kind, geloof me, brutaliteit is het „Sesam, open U” voor iedere deur. De kat die hard werkt, sterft van ontbering, de kat, die hersens heeft, wordt van de trappen geschopt en de deugdame kat brengt het tot landlooper, maar de brutale kat slaapt op een kussen van fluweel en krijgt room te drinken en paardenbief te eten. Ik liep er vrijmoedig binnen en gaf kopjes tegen de beenen van den bejaarden heer des huizes. Hij en zijn vrouw waren heelmaal ingepakt door wat zij mijn „trouw” noemden en met geestdrift namen zij mij op. Bij mijn vriend den winkelier bleef ik bijna een jaar en van hem ging ik naar andere menschen, die in de buurt waren komen wonen en die een uitstekende keukenmeid hadden.

„Ik had alle redenen om voldaan over hen te zijn, maar, jammer genoeg, zij raakten aan lager wal, zoodat zij het groote huis en de keukenmeid eraan moesten geven en in een eenvoudig huisje trekken; ik voelde er niets voor om weer in die levenswijze te vervallen. Daarom keek ik uit naar een open gaasje ergens anders. Niet ver maar niemand mocht hem lijden, omdat hij geld had, menschen. Ik hield de kwestie een dag of wat in beraad en besloot het eens met hem te probeeren. In zijn eenzaamheid zou hij best eens gek met mij kunnen worden, en zoo niet, dan kon ik er nog weer van doorgaan.

„Mijn veronderstelling bleek juist, nooit ben ik meer verwend dan door „Paddie”, zooals de jongens in het dorp hem plachten te noemen. „Weet je wel, poesje, dat jij het eerste levende wezen

STANSERHORN MET HOTEL. LINKS DE SNEEUWBERGEN VAN HET BERNER-OBERLAND.

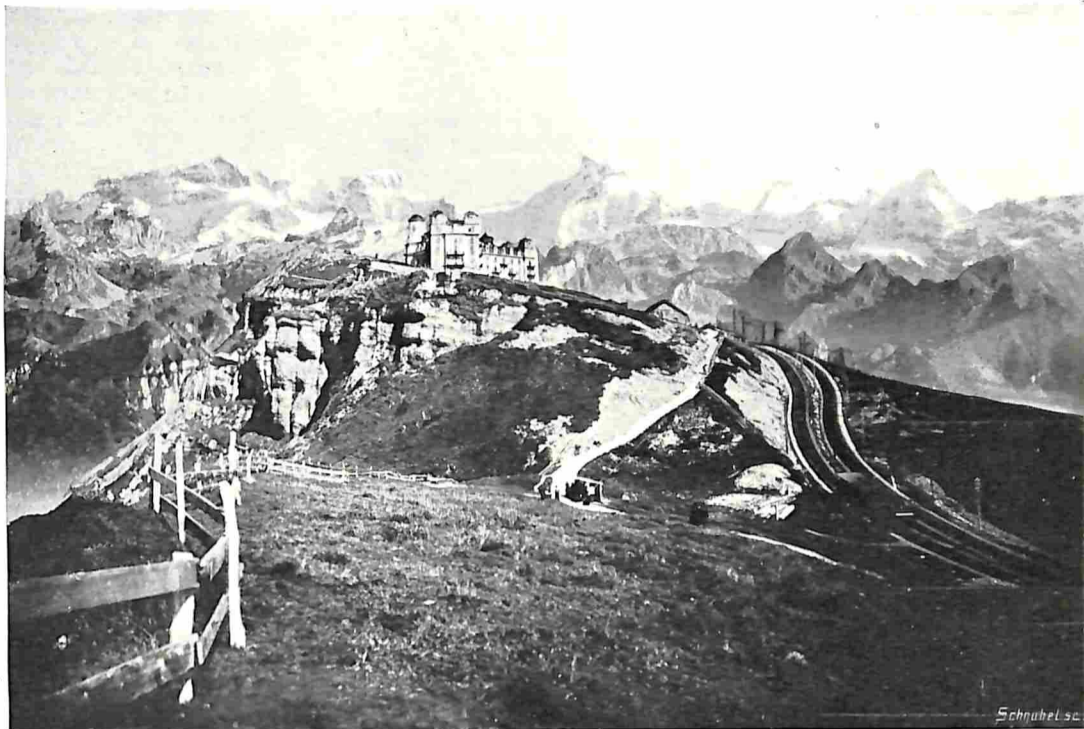

bent, dat uit eigen beweging naar mij toekomt", zeide hij, terwijl de tranen in zijn grappige roode oogjes stonden. Ik woonde twee jaar aan een stuk bij Paddie en was werkelijk echt gelukkig. Toen werd hij ziek, er kwamen vreemde mensen in huis en ik werd veronachtzaamd. Paddie hield ervan mij in bed te laten komen waar hij mij kon streelen met zijn smalle vermagerde hand en in het begin deed ik dat ook wel. Maar een zieke is nu juist niet het meest aangename gezelschap en de atmosfeer van een ziekenkamer is niet bepaald gezond. Alles welbeschouwd leek het mij tijd om weer eens te verhuizen. Het viel mij niet mee om weg te komen, maar ten slotte slaagde ik erin te ontsnappen.

„Waar zou ik heengaan? Ik had de keus tusschen twee of drie tehuizen, maar geen van drieën beviel mij volkomen. In het eerste hadden zij een hond, in het andere, dat anders een ideaal zou zijn geweest, een baby. Wat je ook doet, ga nooit in een huis met een baby. Als een kind je aan den staart trekt of een papieren zak op je hoofd zet, kun je van je af bijten, zonder dat iemand er iets van zegt. „Je verdiende loon", krijgt de gillende kwajongen te hooren, „dan moet je het arme dier maar niet kwellen".

Maar als je er tegen protesteert dat de baby je bij de keel grijpt en tracht met een houten lepel je ooggen uit te steken, word je een mispunt genoemd en nagejaagd door den tuin. Als menschen een baby hebben, krijgen ze mij niet; dat is mijn stelregel.

„Nadat ik het met drie of vier families had geprobeerd, bepaalde ik mijn keus tenslotte bij een bankier. Van een wereldsch oogpunt bezien had ik het beter kunnen hebben: ik had een gaarkeuken kunnen nemen, waar de levensmiddelen steeds onbepaald aanwezig waren en de achterdeur den heelen nacht door open bleef. Maar in dat bankiershuis (hij was tevens ouderling en zijn vrouw lachte alleen om een grap van den bisschop) hing een atmosfeer van degelijke eerwaardigheid, die mij goed deed. Je zult cynici ontmoeten, mijn lieve kind, die spotten met eerwaardigheid: luister niet naar hen! Eerwaardigheid belooft zichzelf en in niet geringe mate ook. Misschien bezorgt ze je geen vette schotelletjes en zachte bedden, maar ze verschaft je iets beters, iets dat meer duurzaam is. Ze geeft je het bewustzijn dat je een goed leven leidt, dat je het goede doet, dat je — voor zoover het aardisch begrip dit kan bepalen — koers zet naar een goed land hiernamaals en dat anderen dit niet doen. Laat je nooit door iemand opstoken tegen eerwaardigheid. Zij geeft van alle dingen op aarde, die ik ken, de meeste voldoening en zij is zoo ongeveer het goedkoopste, wat er bestaat. Ik leefde bijna drie jaar lang in dit gezin en het speet me, dat ik moest weggaan. Als het aan mij had gelegen, zou ik het nooit in den steek hebben gelaten, maar op zekeren dag gebeurde er iets op de bank, dat den bankier noodzaakte een reis naar Spanje te maken en daarna werd het huis een beetje ongezellig om in te wonen. Lawaaiige, onaangename menschen klopten er onophoudelijk aan de deur en maakten er herrie in de gang. Des nachts wierpen zij zelfs steenen door de ruiten. Ik was toentertijd wat nerveus en kon dat niet verdragen. Daarom verliet ik de stad en ging bij menschen op het platteland inwonen. Het was er chic, maar ik had de lui liever wat huiselijker gehad. Op hun manier waren ze wel goed voor me, maar ze namen maar weinig notitie van mij. Mijn tegenwoordige meesteres zocht ik uit op aanbevelingen van een vriend van mij die vroeger met haar samengewoond heeft. De eenige reden waarom hij haar verliet, was, dat zij hem iederen avond om tien uur thuis verwachtte, een tijd, die hem, in verband met andere afspraken niet gelegen kwam. Voor mij was dit geen bezwaar, ik voor mij geef, uit den aard der zaak, weinig om die middernachtelijke „réunions", die onder ons zoo populair zijn. Er komen altijd te veel katten op af, dan dat je je echt aangenaam zou kunnen vermaken en tenslotte wordt het meestal een ruwe boel. Ik ging mij dus bij haar aanbieden en zij aanvaardde mij dankbaar. Maar ik heb haar nooit echt mogen lijden, en zal dat ook nooit doen. Zij is een saai oud mirakel, zij hangt mij de keel uit. Intusschen is zij dol op mij en als er zich niet iets heel bijzonders voordoet, zal ik wel bij haar blijven.

HET VIERWALDSTÄTTERMEER. RIGI-KULM.

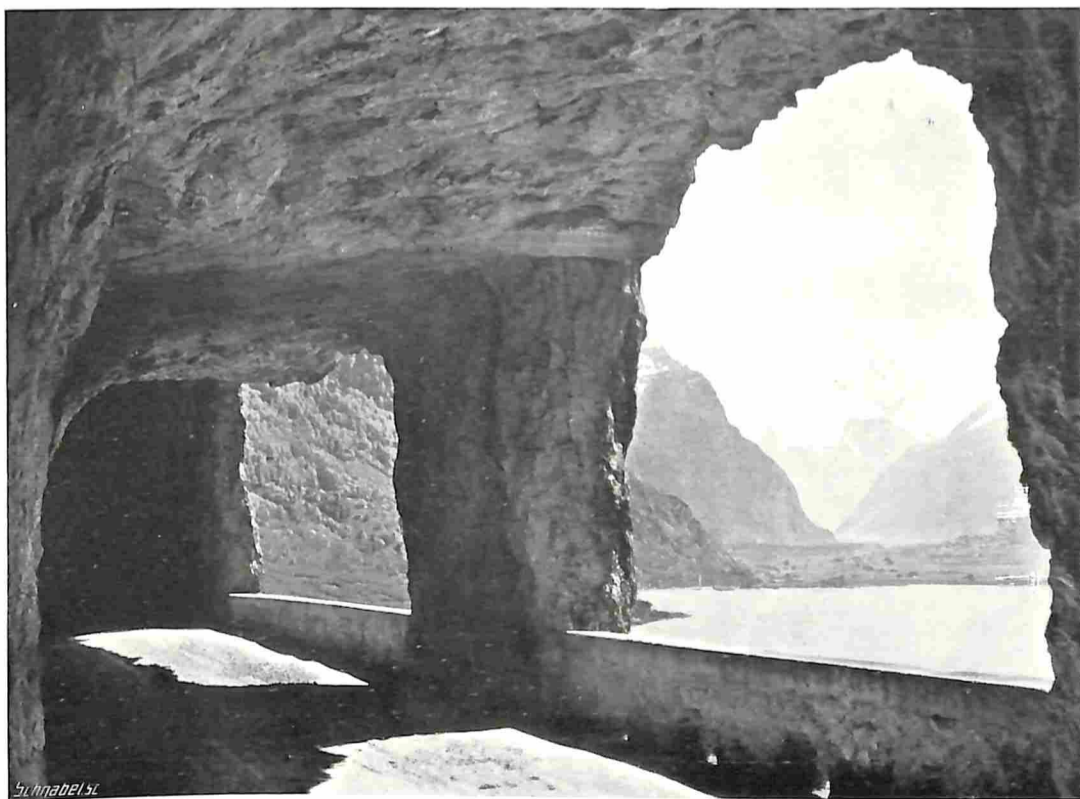
„Dit, mijn lieve kind, is in het kort, mijn levensgeschiedenis tot op heden. Ik vertelde haar om je te laten zien hoe makkelijk het is om ergens opgenomen te worden. Doe een keus, ga naar het huis en miauw klagelijk aan de achterdeur. Als ze open gedaan wordt, loop je naar binnen en je streelt het eerste been, dat je tegenkomt. Streel het met toewijding en kijk vertrouwelijk omhoog. Niets dat menschen vlugger inneemt dan vertrouwen. Dat heb ik meer dan eens opgemerkt. Zij krijgen er niet te veel van en ze zijn er verzot op. Wees altijd vertrouwelijk. Maar neem je terzelfdertijd in acht en bereid je voor op mogelijke moeilijkheden. Als je er aan twijfelt of ze je willen houden, zorg er dan voor, dat je nat thuis komt. Waarom de menschen meer houden van een natte kat dan van een droge is mij altijd een raadsel geweest; maar het is nu eenmaal een feit, dat een natte kat wordt opgenomen en vertroeteld, terwijl een droge kans heeft op een flink straaltje uit de tuinslang. En dan nog, als je het klaar kunt spelen, eet dan een stukje droog brood, wanneer dat je aangeboden wordt.

„Het menschenlijke ras wordt altijd tot in zijn diepste diep bewogen door het gezicht van een kat, die een stukje droog brood eet. Meer goede raad hoef ik je niet te geven, je hebt hieraan voldoende.

„Als je er je voordeel mee doet, zal je schitterend slagen. Bij gelegenheid hoor ik wel eens meer van je, nu ga ik." En de poes wipte van den tuinmuur, wandelde met waardigheid, den staart omhoog, naar haar woning.

In gedachten verzonken en met ernstige voornemens beziel, bleef de zwarte kater op zijn plaatsje achter.

Vrij naar JEROME K. JEROME.

GEZICHT UIT DE AXENSTRASSE BIJ AXENECK OP HET VIERWALDSTÄTTERMEER.

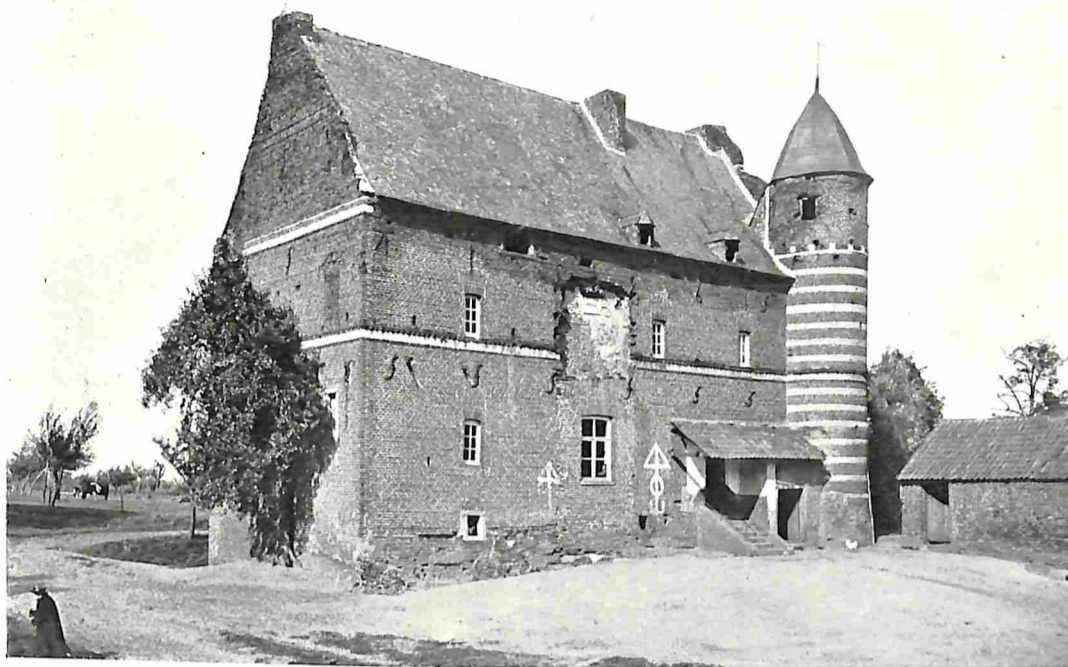

Foto C. Steenbergh.

HET OUDE SLOT GRASBROEK.

Het oude slot Grasbroek te Born (Limb.).

't Iseene eenvoudig langwerpig vierkant gebouw met zadeldak, aan eene der smalle zijden een gevel met 3 welvingen, en rechts van dien gevel is het gebouw met een ronden toren geflankeerd, alles uit baksteen opgetrokken, behalve de toren, waar de baksteen met lagen mergel afwisselt. De toren is door een spits dak van vier vlakken gedekt en dicht bij den toren staat een soort schuur met pannendak, ook van baksteen. De meeste ramen zijn klein en langwerpig.

Tot 1545 behoorde het slotje aan den hertog van Gulick, als wanneer 14 Mei de toenmalige hertog Willem V, de plaats waar het huis en slot van den hertog van Gulick te Born had gestaan, met Alexander van Drimborn (zoon van Johan en Katharina van Eyll, weduwe in te huwelijk van Gerard van Efferen) verruilde voor diens aandeel in de goederen der heerlijkheid Muntz (in Gulick). Deze Alexander van Drimborn schijnt dus het slot te hebben herbouwd, hij wordt althans van Drimborn zu Graisbroick genaamd 1). Of latere eigenaars er ook gewoond hebben is mij niet bekend. Alexander was ambtenaar te Born en was ook als ambtenaar te Millen benoemd, toen hij 5 November 1557 stierf. Hij was gehuwd met Anna Horn van Cartels van Hoenshuis te Voerendaal en werd in het bezit van Grasbroek opgevolgd door zijn gelijknamigen zoon, wiens dochter Elise het goed in huwelijk bracht aan Wilhelm von Grein, welke 1627 daarmede beleend werd door den Hertog van Gulick. Latere bezitters zijn mij niet bekend. De familie van Grein woonde in en bij Sittard; leden er van waren gerechtschrijvers kanonik van het St. Petrusstift te Sittard enz. in de 17de en 18de eeuw.)

Zeitschrift des Aachener Geschichts Verein VI, 59 en XXXIII, 189—190. Kroniek van Gangelt door Jac. Kritzgraedt in afschrift op het Rijksarchief te Maastricht I, 175; 177 en II, 385. Handschrift van Mr. J. Janssen te Sittard op voornoemd Rijksarchief. Ambtmannen van Borne."

A. J. A. FLAMENT.

1) Hieruit blijkt dus, dat alle Ambtmannen van Borne zeker niet op Huis Millen gewoond hebben, gelijk ik, op gezag van een art. in „de Maasgouw" 1881, blz. 359 in het Nr. van 24 Mei l.l. in „Buiten" meedeelde. Jacobus Kritzgraedt schrijft in zijn voornoemde kroniek, dat in 1644 Cornelius Becker, rentmeester van 't amt Millen, op het huis Millen woonde en dat hij, Kritzgraedt, als Jesuitenfrater op missie zijnde omstreeks dien tijd, er drie maanden heeft verbleven. (Kroniek I, 184).

BARBARIJSCH E SCHAPEN.

2) Naar het Engelsch van ROBERT HICHENS.

III.

SIR Claude ging natuurlijk naar bed. Hij deed altijd wat zijn vrouw hem zei. Lady Wyverne dekte hem toe en ging toen, gevolgd door het welbekende geluid van zijn eerste gesnork, naar de veranda waaronder de jonge Spahi stond. Hij hoorde het ruischen van haar japon boven zich in den stillen nacht en glimlachte. Fonkelende sterren lichtten aan den hemel, en de smalle weg, die door den pas naar de Sahara kronkelde, werd verlicht door een ronde witte maan. In het hotel zaten de hotelhoudster, haar gezin en de dienstboden, vroolijk aan het avondmaal.

Niemand was buiten. Na een oogenblik verliet de Spahi den pilaar waartegen hij had staan leunen en begaf zich naar het houten hek onder de Judasboomen, dat het kleine, geplaveide plaatsje van het hotel van den weg scheidde. Hij keerde zich om en ging er met zijn rug tegen aan staan zoodat hij zich tegenover de veranda bevond, maar hij keek niet op. Zooals hij daar

stond, onbewegelijk, scheen hij in droomerijen verloren. Lady Wyverne sloeg hem nieuwsgierig gade. Zijn groote, witte tulband leek spookachtig in het maanlicht, dacht ze. Waarom stond hij daar onbewegelijk? Waaraan dacht hij? Deze plaats, zoo verschillend van elke andere plaats die ze ooit te voren gezien had, bevreesde haar. Deze onbeweeglijke man bevreesdde haar ook. Haar vlinderachtige geest werd gevangen gehouden door deze Afrikaansche, nachtelijke eenzaamheid, aan den rand van een grootere eenzaamheid, de uitgestrekte, onbekende woestijn, waarin deze man, die daar als een standbeeld beneden haar stond, geboren en opgevoed was, waarnaar hij nu terugkeerde. Een gevoel van ontzag bijna, kwam over haar en zij begon zich verwonderd te voelen. Als een vrouw zich over iets begint te verwonderen is er geen einde aan haar geestelijke zwerftochten. Lady Wyvernes gedachten waren zeer ver afgedwaald toen een vreemd geluid haar deed opschrikken en haar aandacht boeide.

Het was een stem die een zonderlinge melodie zong of liever neuriede, een zachte, klagende bijna kinderlijke stem.

Van wien kwam ze? Zij kon niemand anders zien dan de jonge Spahi en het kwam eerst niet bij haar op dat de stem uit den mond van een man kon voortkomen. Ze luisterde over de balustrade geleund. De stem ging door met zingen totdat het haar toescheen dat zij één was geworden met den nacht, bijna of het de stem van den nacht zelf was in deze rotsachtige eenzaamheid aan den rand der woestijn. De melodie was leelijk, dacht ze, maar ze interesseerde haar. Had ze er van gesproken dan zou ze waarschijnlijk gezegd hebben dat ze zoo „onaardsch" klonk. Ze had nooit te voren iets gehoord dat er ook maar eenigszins op geleek. Langzamerhand begon het gezang haar bijna pijnlijk aan te doen, op haar zenuwen te werken, haar rusteloos en angstig te maken. Wie was de zanger? Ze trachtte te ontdekken waar het geluid vandaan kwam en na een poosje scheen het haar dat het kwam van de plek waar de Spahi stond. Was hij het werkelijk die zong? Was het een... een serenade?

Ze glimlachte. Haar licht gestreelde ijdelheid was ontwaakt. Toen zij zich bewoog begon de Spahi zich ook te bewegen. Hij ging zachtjes over de kleine plaats, hief zijn hoofd op naar de veranda en toonde Lady Wyverne zijn donker gezicht waarvan de lippen zich bewogen. Hij was de zanger en nu zond hij, bijna onbeschaamd, zijn zang tot haar op. Altijd, sinds zij haar „entrée in de wereld" gedaan had, was Lady Wyverne gewoon geweest aan bewondering, aan vereering zelfs, zulk een vereering als ten dienste staat van knappe, moderne mannen om te bieden aan 'n mooie vrouw.

Foto C. Steenbergh.

HET OUDE SLOT GRASBROEK.

Maar deze vreemde, klagende serenade van een Afrikaan was een nieuwe emotie. De overmoed van het donkere gezicht, in het maanlicht tot haar opgeheven en het kinderlijk geluid van de stem, door die lippen voortgebracht, vormden een combinatie die haar zenuwachtig temperament, dat altijd vol ongeduld naar nieuwigheden haakte, prikkelde. Bijna vóór ze besepte wat ze deed had ze tegen den Spahi geglimlacht. Hij hield op met zingen en keek glimlachend tot haar op. Toen begon hij te spreken, alsof het de gewoonste zaak ter wereld was met haar te spreken.

„Heeft madame de woestijn ooit bij maanlicht gezien?”

Lady Wyverne schrok en trok zich half terug. Dit was werkelijk de zaak te ver drijven.

„Madame komt beneden?” zei de Spahi, de beweging met verrukkelijke, jongensachtige onbeschaamdheid verkeerd uitleggend. Voor ze wist dat ze sprak had Lady Wyverne in 't Fransch gezegd:

„Beslist niet.”

„Dat is jammer. Vijf minuten en Madame zou de woestijn bij maanlicht kunnen zien. Er is niets te vreezen.”

Hij hield zijn hand een oogenblik omlaag en hief haar toen weer op en Lady Wyverne zag het maanlicht blinken op het gladde staal van een revolver. De schittering trok haar oogen meer dan het fonkelen der sterren.

„Ik ben niet bang,” zei ze.

Dezen keer sprak ze vastberaden.

Grilligheid, het duiveltje dat haar altijd regeerde, fluisterde haar toe:

„Dit is een nieuw pretje, wees niet zoo dwaas het te vermijden.”

„Maar Madame voelt er niets voor, de woestijn te zien?”

Op dit oogenblik bemerkte hij dat Lady Wyvernes blauwe oogen zich van hem hadden afgewend en naar iets achter hem tuurden.

Hij keerde zich om en zag een stoet kameelen en nomaden voorbij de herberg trekken op hun weg naar de woestijn. Geluidloos traden zij voort op den smallen weg. De nomaden waren gehuld in gehavende kappen en fladderende mantels en droegen knotsen. Stil voor zich uitturend met hun vogelogen, verdwenen zij als spooksels in de schaduwen van den nacht. Hun verschijnen en wederom verdwijnen wekte in Lady Wyverne een vaag gevoel van het romantische en geheimzinnige, een verlangen om deze vreemde menschen en hun beesten te volgen in de zilveren wereld die lag achter de schaduwen. Zij stak de veranda over en gluurde in Sir Claudes kamer.

„Hij droomt van Barbariische schapen!” mompelde Lady Wyverne. „Als Crumpet maar een beetje meer... h'm!”

Ze zuchtte, nam een mantel op en ging zachtjes naar beneden.

De Spahi kwam haar op de plaats tegemoet. Het brutale in zijn houding was verdwenen en hij boog met een plichtstatigen ernst welke Lady Wyverne verwonderde, daar zij niet gewend was aan de algehele verandering van manieren, zoo gewoon onder Oosterlingen.

„Wil monsieur ook niet meekomen?” vroeg hij eenvoudig.

„Monsieur!”

Lady Wyverne keek met starre verwondering in zijn groote oogen.

„Monsieur slaapt,” voegde zij er, zich zelf herstellend, aan toe.

„Zoo vroeg!”

Er klonk een nauwelijks merkbare toon van sarcasme in zijn stem.

„Hij gaat morgen ochtend om drie uur uit om op Barbariische schapen te jagen,” zei Lady Wyverne tamelijk scherp. De Spahi keek haar vast in het aardige, blonde gezicht.

„Barbariische schapen!” herhaalde hij. „Barbariische schapen!”

Er was een medelijdende klank in zijn stem.

„Mag ik Madame haar mantel om doen?” voegde hij er na een poos aan toe.

„Ik... ik ga niet uit,” zei Lady Wyverne.

„Maar... de mantel?” zei hij ernstig.

En hij nam hem uit haar handen en legde hem vlug en sierlijk en met buitengewone handigheid om haar schouders.

„Kom, Madame!”

„Maar...”

Hij opende het hek.

„'t Is maar vijf minuten. In een kwartier zijn we hier terug en Madame heeft iets gezien... ah, iets wonderlijkers dan zij in Engeland ooit gezien heeft.”

Hij hield het hek open; Lady Wyverne trad naar buiten op den weg.

Den volgenden morgen om drie uur, toen de sterren nog aanden hemel stonden, hoorde Lady Wyverne haar man met zware stappen heen en weer loopen op zijn kamer. Kort daarna kwam hij bij haar deur, opende die met omslachtige voorzichtigheid en trad binnen, een kaars in zijn hand houdend. Een geweer hing over zijn schouder. Zij lag stil, met gesloten oogen en na een oogenblik sloot hij de deur en hoorde ze hem naar beneden gaan.

„Ik hoop dat hij gelukkig zal zijn,” dacht ze. „Ik hoop werkelijk dat hij wat zal dooden.”

En toen sliep ze wezenlijk in.

's Middags om vijf uur hield Sir Claude voor de deur van het hotel stil in uitgelaten stemming.

„Goed succes gehad!” riep hij, omhoog kijkend naar zijn vrouw, die op de veranda in een rieten stoel zat. „Ik wachtte uren om iets onder schot te krijgen en... Zeg Kit, je hebt je zelf toch niet dood verveeld?”

„Nee Crumpet.”

„Leuk plaatsje niet? Het zou mij niets kunnen schelen, al bleef ik hier een week.”

„Heel goed,” antwoordde zij.

„Je hebt er niets tegen?” riep hij uit.

„Ik zal doen wat je maar wilt.”

„Je bent een bovenste beste, Kitty! Zie je, er zijn ook gazellen op de vlakte en...”

„Ik weet 't, ik weet 't.”

Hij kwam de trap opgestommeld om haar te kussen.

„Arme ouwe Crumpet!” dacht ze.

En ze had een gevoel alsof ze door een kleine schooljongen werd gekust.

Dien avond bij 't middagmaal waren ze alleen.

Is die vent weggegaan, die Spahi?” vroeg Sir Claude, met een onverschilligen en slaperigen blik om zich heen ziend.

„Ik denk 't niet. Ik zag hem hier in de buurt vandaag. Misschien heeft hij vrienden in het dorp en eet hij nu een cous-cous met hen.”

„Een wat?”

„Een cous-cous... gestoofd eten... rijst of zoo iets en schapenvleesch en specerijen.”

„Drommels, Kitty je weet alles van die Arabische rommel af, waar haal je al die inlichtingen van daan?”

„Daar is een boek dat *Murray* heet”, antwoordde ze droogjes. „Ga je vanavond om acht uur naar bed?”

„Nou, ik ben zoo goed als dood op. Morgen ochtend om drie uur gaan we weer op stap, zie je. Je sliep als een roos toen ik vannacht naar je kwam kijken.”

„Ah,” zei ze. „Nu weet ik hoe rozen slapen.”

„Wat bedoel je?”

„Niets. Ga naar bed, ouwe jongen.”

Zonder dat er veel overredingskracht toe noodig was, gehoorzaamde hij het bevel. De Barbariische schapen hadden hem erg moe gemaakt. Den avond had hij bijna staande kunnen slapen, als een paard.

(Wordt vervolgd.)

Engelsche boerensprekwoorden.

- Houdt je bij je oude liefje tot je het met het nieuwe eens bent.
- Gebruik geen zweep bij paarden, waarmede ge een rivier oversteekt.
- Een klein broodje is beter dan geen brood.
- De mooiste jas kan geen schamele onderkleeren lang verborgen houden.

G.

Foto Haagsch foto-bureau.

DE RUIGHEOEK, HET LANDHUIS VAN ONZE KONINGIN IN DE DUINEN BIJ SCHEVENINGEN.